

Okresowa Koalicja zainauguowała kampanię „Otwórz oczy”. **Chce zwrócić uwagę na problem ubóstwa menstruacyjnego.**

Dziś – w Międzynarodowy Dzień Higieny Menstruacyjnej – członkinie Okresowej Koalicji spotkały się pod pomnikiem Ignacego Jana Paderewskiego w Warszawie i zdjęły mu czerwoną opaskę z oczu. Zaapelowały równocześnie do polityków i liderów opinii, aby otworzyli oczy na problemy osób menstruujących w Polsce!

Wydarzenie było zwieńczeniem zapoczątkowanej w Dzień Matki akcji Otwórz Oczy, w ramach której aktywistki zawiązywały czerwone opaski na postaciach pomników w całej Polsce. Opaski znalazły się na pomnikach m.in. w: Grudziądzu, Konstancinie, Łodzi, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie, Wrocławiu, Zgorzelcu, Zielonej Górze, Zakopanem i w Żyrardowie. Celem akcji było zwrócenie uwagi opinii publicznej na niewidoczność tematu miesiączki i problemu ubóstwa menstruacyjnego w naszym społeczeństwie.

– Nie możemy rozwiązać problemu, jeśli pozostawimy go niewidzialnym. Czas przełamać tabu i zacząć normalnie rozmawiać o problemach związanych z menstruacją. Dlatego nawołujemy, żeby każdy zdjął czerwoną opaskę. Zobaczenie problemu to pierwszy krok, by zmienić rzeczywistość, w której żyjemy! – powiedziała Dominika Kulczyk, Prezeska Kulczyk Foundation, która weszła w skład Okresowej Koalicji.

Jednym z elementów kampanii była akcja w mediach społecznościowych. Za każde zdjęcie z czerwoną opaską na oczach z hasztagiem *#podpaskizaopaski* Okresowa Koalicja prześle paczkę podpasek kobietom i dziewczynkom, które ich potrzebują.

Brak rozmowy z najbliższymi oraz niewystarczająca wiedza nt. własnego ciała powodują, że menstruacja jest kwestią, która niemal nie funkcjonuje w przestrzeni publicznej, a problemy, jakie jej towarzyszą, są ignorowane. Miesiączka to wciąż temat tabu, o którym się nie rozmawia.

Warto zauważyć, że posty w social mediach informujące o akcji wzbudziły duże kontrowersje. Oburzenie części internautów potwierdza brak społecznej świadomości tematu ubóstwa i wykluczenia menstruacyjnego oraz tym większą potrzebę edukacji o jego przyczynach i konsekwencjach.

– *Choć trudno w to uwierzyć, miesięczka to w Polsce nadal ogromne tabu. W badaniu z 2020 roku 42% kobiet przyznało, że w domu rodzinnym nie mówiło się o niej wcale. Potrzebujemy dać miesięczce głos, otwarcie o niej mówić i edukować. I zamierzamy to zrobić!* – powiedziała Magda Korczyńska z Jak Wychować Dziewczynki.

Dzisiaj, w dzień Higieny Menstruacyjnej ma również miejsce inauguracja wystawy fotografii „Otwórz oczy i zobacz”, pokazująca różne doświadczenia menstruacji i kobiecości na świecie. Fotografie wykonane przez Łukasza Bąka, Tomasza Lazara i Marka Straszewskiego można zobaczyć na terenie Elektrowni Powiśle w Warszawie do 18 czerwca.

„Otwórz oczy” to kolejna po ogłoszeniu manifestu i kampanii „Krew nas zalewa” inicjatywa, której celem jest nagłośnienie problemu ubóstwa i wykluczenia menstruacyjnego oraz tabu jakie towarzyszy tematowi miesięczki.

Inicjatorem akcji jest Okresowa Koalicja, zrzeszenie organizacji oraz aktywistek_tów i ekspertek_tów działających na rzecz przeciwdziałania problemowi ubóstwa i wykluczenia menstruacyjnego w Polsce. Koalicja powstała 8 marca ogłaszając następne 12 miesięcy (do 8 marca 2022 r.) Rokiem Menstruacji.

Do Okresowej Koalicji należą: Akcja Menstruacja; Czasopismo Szajn; Fundacja One Day; Fundacja Ja, Nauczyciel; Fundacja Pokonać Endometriozę; Grupa Ponton; Jak Wychowywać Dziewczynki; Kulczyk Foundation; Moonka; Natalia Miłńska miesięczka.com; Pani Miesięczka; Polski Czerwony Krzyż; Różowa Skrzyńeczka; Stowarzyszenie „Pogotowie Społeczne”.

Partnerem Okresowej Koalicji jest sieć sklepów Biedronka.

Więcej informacji o akcji znajdziesz na stronie: www.okresowakoalicja.pl

Kontakt:

Anna Frankowska, Dyrektorka Działu Projektów Pomocowych Kulczyk Foundation

Okresowa Koalicja

tel. + 48 730 004 108

email: kontakt@okresowakoalicja.pl

BACKGROUND

Ubóstwo menstruacyjne stanowi element szerszego sektora jakim jest Zdrowie i Higiena Menstruacyjna. Jest na tyle złożony i wielowymiarowy, że definiując ubóstwo menstruacyjne należy brać pod uwagę wszystkie jego składowe. Na sektor Zdrowie i Higieny Menstruacyjnej składa się:

1. dostęp do preferowanych i odpowiednich środków higienicznych, takich jak tampony lub podpaski;
2. dostęp do bezpiecznych miejsc do zmiany i utylizacji artykułów menstruacyjnych oraz urządzeń sanitarnych;
3. znajomość i zrozumienie miesiączki jako procesu biologicznego oraz edukacji nt. zdrowia i higieny menstruacyjnej;
4. sprzyjające środowisko, w którym temat miesiączki nie jest piętnowany.

Jak wynika z raportu przygotowanego przez Kulczyk Foundation w 2020 roku aż 42 proc. kobiet deklaruje, że w ich domu o menstruacji się nie rozmawia, a temat jest krępujący dla aż 23 proc. badanych. Menstruuje blisko połowa społeczeństwa, a aż co piąta Polka boryka się z zakupem preferowanych środków higienicznych.

Brak rozmowy z najbliższymi oraz niewystarczająca wiedza nt. własnego ciała powodują, że menstruacja jest kwestią, która niemal nie funkcjonuje w przestrzeni publicznej, a problemy, jakie jej towarzyszą, są ignorowane. Miesiączka to wciąż temat tabu, o którym się nie rozmawia.

Brak możliwości dbania o zdrowie i higienę menstruacyjną, powoduje skutki:

1. **zdrowotne:** endometriozę, infekcje układu moczowo-płciowego i ból,
2. **psychospołeczne:** piętno i poczucie wstydu,
3. **edukacyjne:** absencja szkolna i przymusowe porzucanie nauki,
4. **ekonomiczne:** ograniczona zdolność do zaangażowania się w pracę zawodową.

Brak dostępu do odpowiednich artykułów menstruacyjnych oraz stygmatyzujące otoczenie może powodować wykluczenie menstruacyjne. Na te, w szczególności narażone są kobiety m.in. z niepełnosprawnością, z przemocowych rodzin/związków, przebywające w zakładach penitencjarnych, w szpitalach czy w kryzysie bezdomności.

Poważne skutki ubóstwa menstruacyjnego w końcu zaczęły być dostrzegane przez kolejne rządy na świecie. Oto przykłady krajów, które podjęły działania zaradcze:

- W Szkocji od 2018 r. uczennice i studentki mają darmowy dostęp do podpasek w szkołach, a od 2020 r. dostęp ten rozszerzono dla wszystkich kobiet i osób menstruujących w kraju.
- W Nowej Zelandii i w Anglii w 2020 roku wprowadzono bezpłatne podpaski i tampony w szkołach.

- W 2021 r. we Francji wprowadzono darmowe podpaski i tampony na uczelniach.

Zdrowie i higiena menstruacyjna to kwestie praw człowieka – to prawo do godności, które przysługuje każdemu człowiekowi bez względu na płeć. Niestety, ograniczony dostęp do środków menstruacyjnych i urządzeń sanitarnych oraz stygmatyzujące środowisko powodują, że część społeczeństwa nie może godnie żyć i funkcjonować w czasie menstruacji.